

Souhrnná zpráva o činnosti Krajské hygienické stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně ke dni 31. 12. 2023

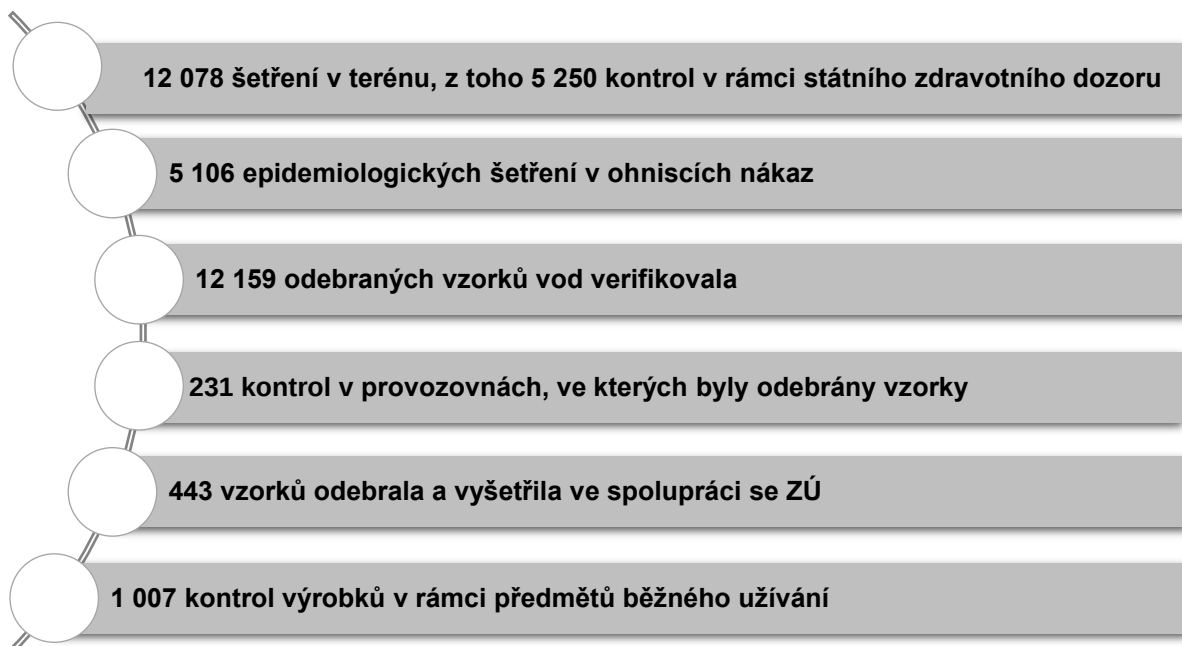
Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně (dále též „KHS“ či „KHS ZK“) je organizační složka státu a je přímo řízená Ministerstvem zdravotnictví ČR. Plní funkci **správního úřadu** a vykonává další specializovanou odbornou činnost **v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví**. Do náplně činnosti KHS spadá zejména státní **zdravotní dozor nad dodržováním povinností** stanovených přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, zákonem o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcími předpisy, **výkon funkce dotčeného orgánu ochrany veřejného zdraví** v řízeních podle stavebního zákona a dalších právních předpisů, **spolupráce při tvorbě zdravotní politiky kraje a další odborná metodická, konzultační a osvětová činnost v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví**. KHS spolupracuje s médii, laické a odborné veřejnosti poskytuje prostřednictvím všech typů sdělovacích prostředků pravidelně informace o aktuální epidemiologické situaci i situaci v oblasti ochrany veřejného zdraví v regionu. Aktuální informace pravidelně publikuje na webových stránkách www.khszlin.cz, na facebooku a na sociální síti X (dříve twitteru).

Krajské hygienické stanice mají jednotnou organizační strukturu, která v úseku odborných činností zahrnuje **protiepidemický odbor** a **odborné oddělení hygieny obecné a komunální, hygieny dětí a mladistvých, hygieny práce a hygieny výživy a předmětů běžného užívání**.

Kontrolní činnost

Státní zdravotní dozor vykonává krajská hygienická stanice podle § 84 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Při výkonu státního zdravotního dozoru v rozsahu své působnosti dozírá, zda osoby plní povinnosti stanovené k ochraně veřejného zdraví přímo použitelnými předpisy Evropských společenství, tímto zákonem, zvláštními právními předpisy a rozhodnutím či opatřením orgánu ochrany veřejného zdraví vydaným na základě těchto právních předpisů.

Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně v roce 2023 provedla:

Státní zdravotní dozor provádí Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně v souladu se zákonem o ochraně veřejného zdraví, tj. pouze nad zákonem vymezenými oblastmi. Kontrolní činnost je prováděna pro daný rok podle plánů kontrolní činnosti odsouhlasených Ministerstvem zdravotnictví ČR, včetně určení priorit státního zdravotního dozoru. Kontrolní plán také určuje četnost kontrol v jednotlivých typech provozoven, a to zejména na základě míry rizika ohrožení zdraví spojené s danou činností

Mimo provádění státního zdravotního dozoru v rámci stanoveného kontrolního plánu na daný rok, Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně plní i celostátní úkoly, které každoročně vyhláší hlavní hygienik ČR a na jejichž plnění se podílejí všechny hygienické stanice ČR. Dále Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně věnuje zvláštní pozornost problematice významné z hlediska ochrany veřejného zdraví ve sledovaném regionu, a to formou tzv. regionálních úkolů. Jedná se o státní zdravotní dozor a získávání dat, vztahujících se k činnosti specifické pro Zlínský kraj, dále je pozornost zaměřována na činnosti, o nichž byl dosud nedostatek údajů z hlediska vlivu na zdraví nebo oblasti, které byly v minulosti identifikovány jako obzvláště významné z hlediska ovlivňování veřejného zdraví v regionu. Výstupy z těchto úkolů pak slouží jako podklady k plánování a současně k usměrňování regionální zdravotní politiky a další kontrolní činnosti.

Preventivní činnost

Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně je dotčeným správním úřadem při rozhodování ve věcech upravených zvláštními právními předpisy, které se dotýkají zájmů chráněných orgánem ochrany veřejného zdraví podle zákona o ochraně veřejného zdraví a zvláštních právních předpisů, včetně hodnocení a řízení zdravotních rizik. Orgán ochrany veřejného zdraví vydává v těchto věcech stanovisko. Souhlas může orgán ochrany veřejného zdraví vázat na splnění podmínek. Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně dále vydává v zákonem stanovených případech odborná vyjádření pro potřeby postupu jiných správních orgánů.

V roce 2023 zaměstnanci KHS vydali dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů celkem:

6 870 stanovisek dle § 77 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

5 551 stanovisek dle stavebního zákona a 1 319 dle jiných zákonů

1 966 rozhodnutí, z toho 166 k protiepidemickým opatření a 899 k provozním řádům zdravotnických zařízení

V období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 bylo pracovníky KHS ZK **realizováno celkem 126 preventivních programů** pro 27 základních a středních škol a bylo **proškolen 2 823 žáků** napříč celým Zlínským krajem.

Ostatní činnost

K našim dlouholetým prioritám patří i podpora zdraví a péče o zaměstnance. KHS ZK se v roce 2023 přihlásila do soutěže Podnik podporující zdraví s cílem obhájit získaný titul z roku 2020, což se nám podařilo a na základě výsledků auditu bylo naší organizaci dne 31. 10. 2023 slavnostně předáno osvědčení spojené s právem užívat titul Podnik podporující zdraví III. stupně.

**PODNIK
PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ**

V současné době patříme mezi pět hygienických stanic, které titul obdržely, přičemž jsme jako jediná KHS opětovně dosáhli na ocenění nejvyššího dosaženého stupně, tj. 3. stupně v kategorii malé a střední podniky (do 250 zaměstnanců). Je to pro nás nejenom ocenění dosavadní práce, ale také motivace v této práci nadále pokračovat.

Nezastupitelnou úlohu kromě dozorové činnosti představují i další aktivity KHS, které jsou velmi pozitivně přijímány veřejností. Patří sem například přednášková, účast na veřejných akcích zaměřených na podporu zdraví (Dny zdraví, Dny sportu, Dny sociálních služeb, Den bez aut či bezpečnostní akce „Vyhni se nehodě“ a jiných), kde je mimo jiné poskytováno i poradenství např. z oblasti infekčních onemocnění přenášených klíštěty, dentální hygieny, zdravé výživy, následků kouření tabáku i účinků alkoholu na vnímání reality a publikační činnost.

KHS jako orgán ochrany veřejného zdraví 1x za 5 let vydává **Zprávu o zdraví obyvatel Zlínského kraje**, která prezentuje výsledky studií zdravotního stavu, životního prostředí a aktivit realizovaných ve Zlínském kraji v uplynulých letech a která je dispozici i volně ke stažení na stránkách www.khszlin.cz.

Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně v rámci činnosti podpory zdraví a zdravotní politiky nabízí řadu preventivních programů, projektů, besed, přednášek, seminářů a dalších aktivit, kterými se podílí na zvýšení zdravotní gramotnosti obyvatel. Pozornost je zaměřena na všechny věkové kategorie.

Příznivé reakce pedagogů i rodičů vyvolávají výchovné akce pro děti v mateřských, základních a středních školách zaměřené zejména na zdravou výživu, poruchy příjmu potravy, sexuálně přenosné nákazy, užívání tabákových a nikotinových výrobků a pohybové aktivity, které jsou realizovány formou hry. KHS se podílí se na realizaci projektu Státního zdravotního ústavu v Praze „Zdravá školní jídelna“ nebo projektu „Podpora zdraví v rodinách“, kde lektoruje kurzy zaměřené na zdravý životní styl.

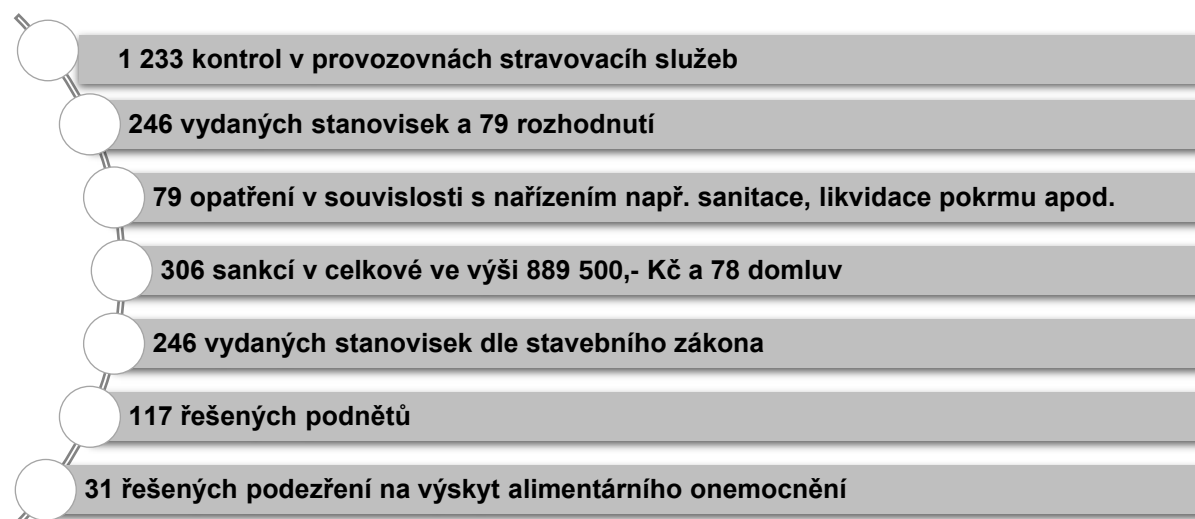
Pracovníci KHS ZK aktivně spolupracují s okresními i školními metodiky prevence a ostatními pracovníky zabývajícími se prevencí ve Zlínském kraji, např. krajským školským koordinátorem prevence rizikového chování, krajským protidrogovým koordinátorem a koordinátorem prevence kriminality, krajským koordinátorem romských poradců a dalšími odborníky. KHS ZK také podporuje ověřené preventivní programy jiných organizací, v současné době se zapojila do podpory propagace projektu HOBIT, což je e-learningový program výzkumné skupiny z Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně, jehož cílem je naučit školáky (potažmo i veřejnost) rozpoznat příznaky závažných onemocnění a stavů, jak na ně správně reagovat a překonat bariéru při poskytování pomoci.

Rovněž předávání zkušeností z kontrolní činnosti a nových poznatků z oblasti ochrany veřejného zdraví je nedílnou součástí naší práce. KHS se v rámci preventivní činnosti účastní i vzdělávacích akcí, kde aktivně přednáší aktuální témata, např. na školeních pro zdravotnické pracovníky, pro provozovatele stravovacích zařízení, včetně školních jídelen nebo na akcích pro seniory. Přednáší pro studenty Střední zdravotnické školy a Vyšší odborné školy zdravotnické Zlín nebo Lékařské fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Zajišťuje odbornou praxi studentů např. Lékařské fakulty Ostravské univerzity. Ochrana veřejného zdraví je velké téma, které se bezprostředně dotýká nás všech a společenská potřeba nás zavazuje v této práci nadále pokračovat.

Odbor hygieny výživy a předmětů běžného užívání

Činnost odboru je rozdělena na oblast hygieny výživy a oblast předmětů běžného užívání (kosmetických přípravků, výrobků určených pro styk s potravinami a výrobků pro děti do tří let), se zaměřením na provádění preventivního hygienického dozoru, státního zdravotního dozoru spolu s řešením podnětů v jednotlivých oblastech působnosti.

Pracovníci oddělení hygieny výživy provádí státní zdravotní dozor nad dodržováním hygienických požadavků v provozovnách stravovacích služeb. Provádějí šetření alimentárních onemocnění a onemocnění z potravin v provozovnách, kde jsou vykonávány činnosti epidemiologicky závažné, tj. při výrobě, při uvádění potravin do oběhu, a ve stravovacích službách a navrhuje příslušná opatření k zamezení jejich šíření. Vykonávají státní zdravotní dozor nad dodržováním povinností stanovených přímo použitelnými předpisy Evropského společenství, zákonem č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 110/1997 Sb., o potravinách ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 634/1992 Sb. o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů a zákonem č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

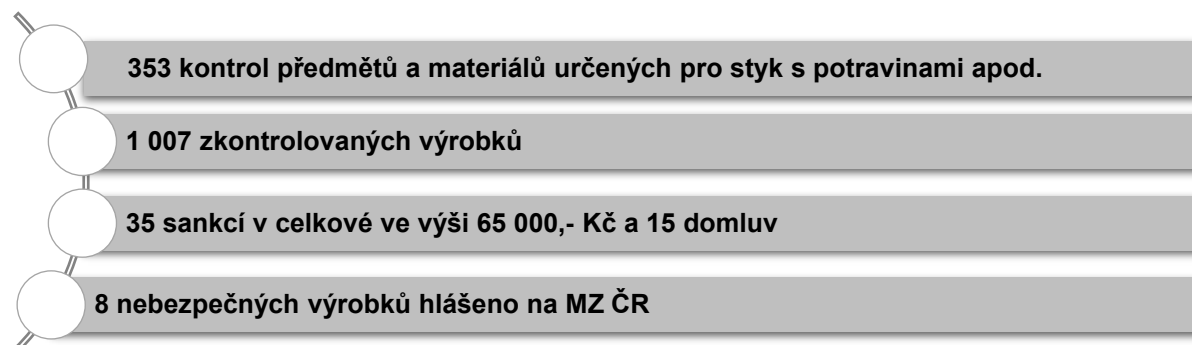
Ve spolupráci s Policií ČR proběhla na celém území ČR kontrolní akce „Alkohol, drogy a mládež 2023“ (ADAM).

Akce byla zaměřená na kontrolu dodržování požadavků zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek ve znění pozdějších předpisů. Ve zlínském kraji bylo za účasti pracovníků KHS ZK zkontrolováno 14 provozoven. Závady z hlediska dodržování zákona 65/2017 Sb. byly zjištěny ve 3 provozovnách (3x chybělo označení „kouření zakázáno“ a 1x se kouřilo v provozovně, která byla deklarována jako klubové zařízení). Závady v provozní hygieně byly zjištěny celkem v 6 provozovnách. Za zjištěné nedostatky bylo uloženo 5 peněžitých sankcí ve výši 17 000,- Kč a za menší závady 2 domluvy.

V rámci odboru je vyčleněno oddělení hygieny předmětů běžného užívání, v jehož kompetenci je provádět státní zdravotní dozor u výrobců, dovozců a distributorů a tržní síti předmětů běžného užívání. Za předměty běžného užívání se ve smyslu § 25 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, rozumějí:

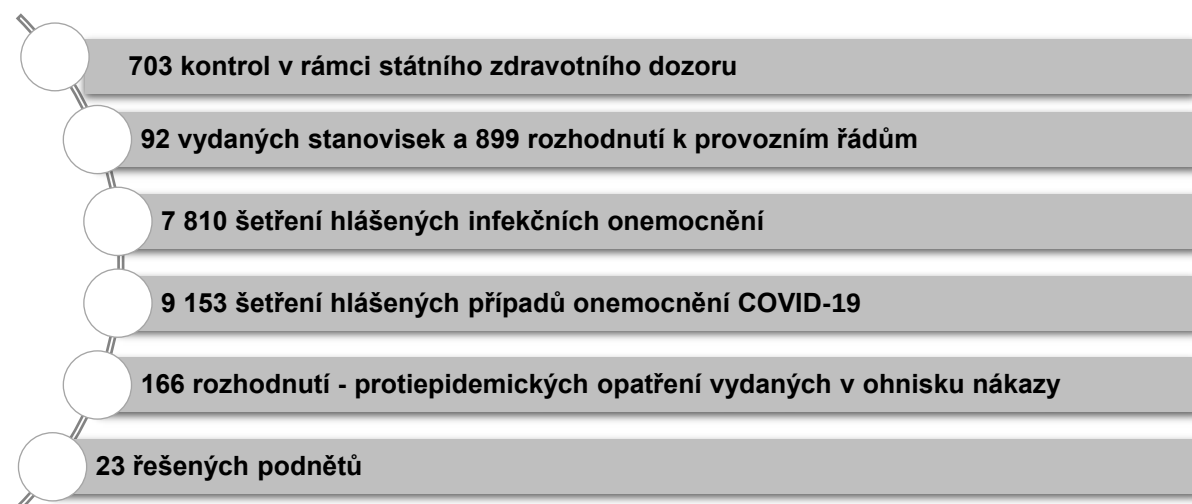
- kosmetické přípravky,
- předměty a materiály určené pro styk s potravinami,
- výrobky určené pro děti do 3 let,
- hračky.

Další činností je ověřování výskytu nebezpečných nebo z nebezpečnosti podezřelých výrobků vyhlášených MZ ČR. Provádí šetření RASFF (RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED) – oznámení o nevyhovujících předmětech určených pro styk s potravinami oznámených prostřednictvím celoevropského systému a šetření RAPEX/SAFETY GATE (RAPID ALERT SYSTEM FOR NON-FOOD PRODUCTS) – varovný systém pro nepotravinářské výrobky, oznámení o nevyhovujících výrobcích (kosmetické přípravky, hračky, výrobky pro děti do 3 let) oznámených prostřednictvím celoevropského systému.

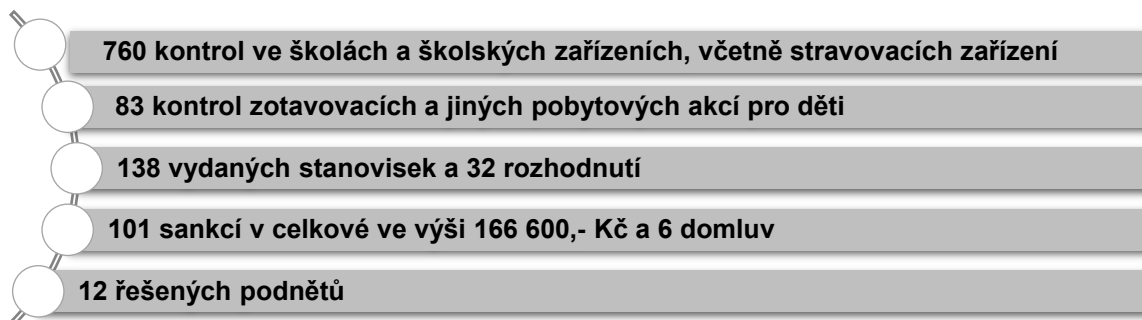
Protiepidemický odbor

Zaměstnanci odboru protiepidemického v rámci epidemiologické surveillance sledují výskyt a povahu nákaz, příčiny a podmínky jejich vzniku a šíření v lidské populaci (včetně nákaz přenosných ze zvířat na člověka) a uplatňují metody jejich prevence, potlačování a eliminace, resp. eradikace. Výsledky získaných poznatků po analýze přenášejí do praxe v odborně zdůvodněných epidemiologických opatřeních, a to jak preventivního, tak i represivního charakteru.

Odbor hygieny dětí a mladistvých

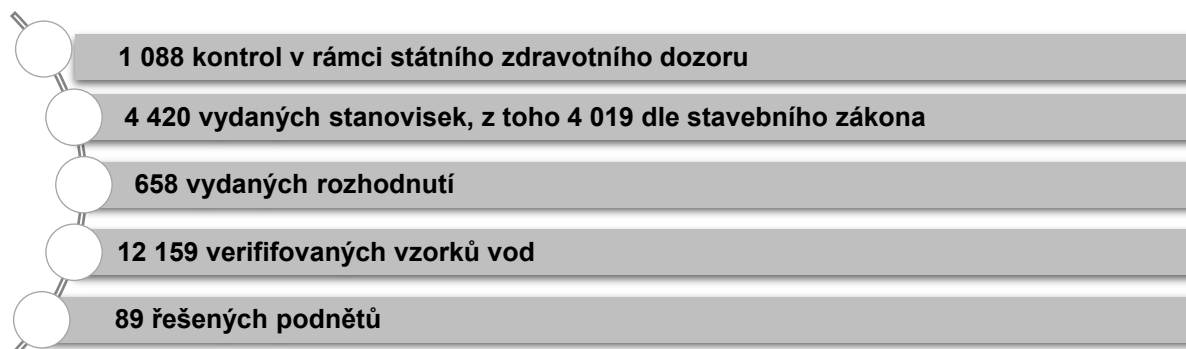
Odbor hygieny dětí a mladistvých usměrňuje a kontroluje dodržování zdravých životních podmínek v zařízeních pro výchovu, vzdělávání a zotavení dětí a mladistvých dle povinností stanovených zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů ve spojení s prováděcími předpisy. Rovněž sleduje vliv výživy na zdraví dětské populace, kvalitu vnitřního prostředí v zařízeních pro výchovu a vzdělávání, režim dne a podmínky pro pohybovou výchovu a otužování.

Odbor hygieny obecné a komunální

Odbor hygieny obecné a komunální vykonává státní zdravotní dozor nad plněním povinností uložených zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcími předpisy v oblasti pitné a teplé vody, vody ke koupání (koupaliště a sauny), výrobků přicházejících do přímého styku s vodou, úpraven vody a vodárenských technologií koupališť a saun, dále v oblasti činností epidemiologicky závažných (holičství, kadeřnictví, pedikúry, manikúry, kosmetické, masérské, regenerační nebo rekondiční služby), provozování živností, při nichž je porušována integrita kůže a živností, ve kterých se používají k péči o tělo speciální přístroje (např. solária) a v oblasti ubytovacích služeb. Hygiena obecná a komunální řeší rovněž problematiku pohřebnictví.

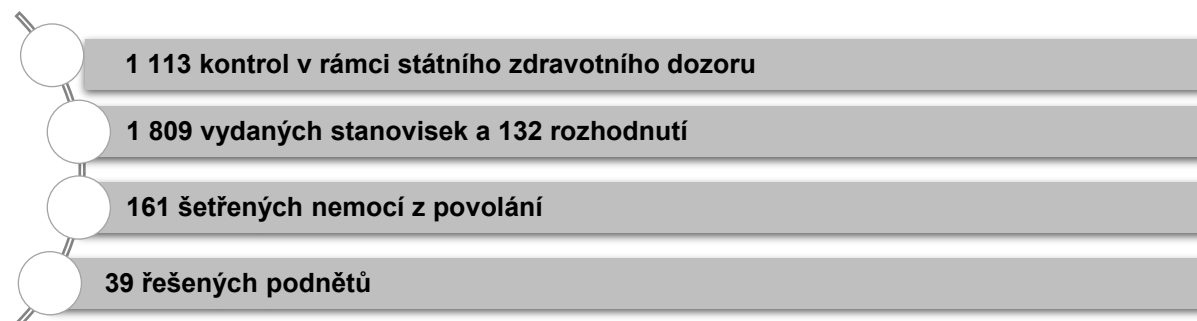
Provádí o SZD v oblasti ochrany před hlukem v chráněném vnitřním prostoru staveb, v chráněném venkovním prostoru a v chráněném venkovním prostoru staveb a v oblasti nadlimitního přenosu vibrací na fyzické osoby v chráněném vnitřním prostoru staveb (v mimopracovním prostředí) a v oblasti ochrany zdraví před neionizujícím zářením. Dále hygiena obecná komunální řeší i vnitřní prostředí vybraných staveb (např. pobytové místnosti ubytovacích zařízení a staveb, kde se shromažďuje větší počet osob).

Odbor hygieny práce

Činnost odboru hygieny práce je zaměřena na preventivní hygienický dozor, státní zdravotní dozor, na oblast ověření podmínek vzniku onemocnění pro účely posuzování nemocí z povolání a šetření podnětů z oblasti pracovního prostředí.

Odbor hygieny práce se zabývá ochranou zdraví lidí v souvislosti s jejich pracovní činností. Cílem je zejména zamezit vzniku profesionálních onemocnění, která vedou k poškození zdraví z práce. Náplní hygieny práce v rámci státního zdravotního dozoru je kontrolovat, zda podnikatelský subjekt plní zákonné povinnosti a požadavky v oblasti ochrany zdraví při práci - kontroluje požadavky na odvětrávání, osvětlení, mikroklimatické podmínky na pracovišti, dodržování limitů fyzické zátěže pracovníků, limity prachu, chemické škodliviny, hygienické limity, ale také například plnění požadavků na ergonomii pracoviště, vybavení pro poskytnutí první pomoci, sanitární vybavenost, dodržování pitného režimu či zásobování pracoviště zdrojem vody nebo dokonce zajištění preventivní zdravotní péče zaměstnanců.

Odbor ekonomicko provozní

Tento odbor zajišťuje komplexní rozvojovou činnost v oblasti ekonomiky a provozu, zodpovídá za dodržování finanční a rozpočtové kázně a dodržování všech závazných limitů, pro podmínky Krajské hygienické stanice rozpracovává předpisy a zákony v ekonomické oblasti, zodpovídá za dodržování zákona o platech a předpisů na úseku práce a mzdy.

Odbor správní

Odbor správní zajišťuje komplexní výkon služby v oblasti právní, personální a dokumentačně-archivní činnosti správního úřadu za účelem kvalitního výkonu státní správy. Vedle toho zajišťuje i komplexní agendu vzdělávání zaměstnanců KHS.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění

KHS ZK jako povinný subjekt dle zákona č. 106/1999 Sb. obdržel celkem **49** žádostí o poskytnutí informace. Přehled žádostí v souladu s ustanovením § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění. KHS ZK zveřejňuje na: <https://www.khszlin.cz/povinne-informace/>

Ve Zlíně, dne 31. 1. 2024

Zpracoval: kolektiv zaměstnanců KHS ZK